

De Muntel

Pelssingel 1, 2, 3, 4 en 5, Jan de la Barlaan 1

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, C-589, 590, 591	Bouwjaar : ca. 1921
Eigenaar : Ver. van Eigenaars Pelssingel 1/ J. de la Barlaan 1; Ver. van Eigenaars Pelssingel 2 en 3; Ver. van Eigenaars Pelssingels 4 en 5	Architect :
Huidige functie : woningen	Oorspr. functie : woningen
Verbouwingen : Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 4, De Muntel (1990), p. 44.	

Beschrijving

Algemeen:

Complex van woningen in een sobere Amsterdamse Schooltrant, dat zich uitstrekt van de hoek Pelssingel/Jan de la Barlaan tot een eindweegs in de Pelssingel. De gevels bevinden zich direct aan de rooilijn. Het pand omvat drie niveaus, te weten een begane grond, een eerste en een zolderverdieping onder een zadeldak. De bouwmassa wordt geflankeerd door twee torenachtige uitbouwen.

Voorgevel (Pelssingel):

De gevel is in baksteen opgemetseld in kruisverband. Beide hoeken worden geaccentueerd door een torenachtige uitbouw, bestaande uit vijf zijden van een achthoek. Op het niveau van de begane grond is de gevel op de hoeken afgeschuind. Ter hoogte van de eerste verdieping gaat dit overhoeks geplaatst muurwerk door middel van een drietal steeds verder uitgemetselde lijst over in de twee zijden van deze achthoekige toren.

De gevel kent een overwegend horizontale geleiding: boven de vensters van de begane grond is over de volle breedte van de gevel een anderhalfsteens lijst gemetseld die iets uitsteekt ten opzichte van het onderliggende muurwerk. Zo'n zelfde maar hogere lijst (3,5 steens) bevindt zich aan de bovenzijde van de gevel. De gevel kent een onregelmatige indeling in afwisselend drie, vier en vijf vensterassen, corresponderend met zowel kleiner als ruimer opgezette plattegronden van de woningen. Alle deuren zijn nog de oorspronkelijke, voorzien van een sobere decoratie, soms nog met het originele glas-inlood in de bovenlichten. De deurkozijnen zijn geplaatst in een sobere bakstenen omlijsting van penanten die aan de bovenzijde getrap uitkragen tot een soort van fronton, gemetseld met verticaal geplaatste bakstenen in kruisverband. De nog grotendeels oorspronkelijke vensters

bestaan uit een schuivend onderraam en vast bovenlicht. De gemetselde onderdorpels bestaan uit een rollaag met daarboven een uitstekende, afwaterende afzaat.

De gevel wordt beëindigd door een sobere, uitstekende bakgoot op gemetselde, uitkragende consoles. In het dakschild bevinden zich vier (gemoderniseerde) dakkapellen, uitgevoerd met twee, dan wel drie draairamen, van elkaar gescheiden door een smal paneel. Het zadeldak is gedekt met oranje-rode verbeterde Hollandse pannen en voorzien van een overhoekse schoorsteen op het linker nokeind en ter plaatse van de woningscheidende muren.

Het dak van de twee hoektorens bestaat uit respectievelijk vijf en zes schilden, gedekt met leien.

Voorgevel, hoek Jan de la Barlaan / Pelssingel

Linkerzijgevel (Jan de la Barlaan):

De gevel aan de Jan de la Barlaan bestaat uit een in kruisverband opgemetselde topgevel met aan de linkerzijde een geknikt, laag doorstekend dakschild. Op de rechterhoek bevindt zich de reeds genoemde torenachtige uitbouw. De gevel bestaat visueel uit twee delen, herkenbaar aan de sprong in het metselwerk die zich over de volle hoogte van de gevel aftekent; het linker geveldeel ligt iets terug ten opzichte het muurwerk rechts.

Het rechter geveldeel bestrijkt een groot deel van de kopgevel. De gevel is geleed met een over de volle breedte van de gevel doorlopende anderhalfsteens lijst van verticaal geplaatst metselwerk die zich boven de vensters van de begane grond en de eerste verdieping bevindt en waarbij zowel het muurwerk van de eerste verdieping als het muurwerk van de zolderverdieping ten opzichte van het onderliggende werk iets naar voren is gelegd. Afgezien van de uitstekende, afwaterende afzaten boven een rollaag, is het muurwerk verder ongeleed. De gevel is in het midden gescheiden door een vanaf de eerste verdieping uitgemetselde, overhoekse schoorsteen. De vensters die zich op de begane grond en de eerste verdieping bevinden, zijn identiek aan de vensters in de gevel aan de Pelssingel.

Ter hoogte van de verdiepingenbalklagen en de kap bevinden zich in de gevel muurankers. Het linker geveldeel correspondeert met een ondiepe uitbouw aan de achterzijde van het bouwblok. Het muurwerk, dat ten opzichte van de rechter geveldeel met een kleine sprong is teruggelegd, omvat een begane grond en een eerste verdieping. Bijzonder is de onder een keperboog geplaatste, overhoekse verdiepte portiek, met aan de ene zijde een oorspronkelijke deur met bovenlicht en rechts een eenvoudig

raam. De granitovloer gaat over in de granitoplint.

Het muurwerk tussen de portiek en het venster op de eerste verdieping is gemetseld als een in een punt licht uitkragende borstwering van afwisselend verticaal geplaatste lijsten en doorgaand muurwerk. Hierop is een breed, vierledig rondboogvenster onder een steens rondboog, gesierd met een getrapte hanenkam. Dit geveldeel eindigt met een uitgemetseld zijstuk die de aanzet vormt tot een dubbele rollaag onder de kophelling.

Rechterzijgevel :

Niet zichtbaar.

Detail ingangspartij Pelssingel

Achtergevel:

Van de achtergevel is, vanaf de Jan de la Barlaan, slechts een gedeelte van de achtergevel zichtbaar. Het eerste deel van het bouwblok is aan de achterzijde voorzien van een ondiepe aanbouw, voorzien van een aangekapt lessenaarsdak. Duidelijk wordt dat het merendeel van de woningen aan de achterzijde voorzien is van een éénlaags uitbouw op de begane grond met een balkon op de eerste verdieping. In het dakschild is een aantal dakkapellen en schoorstenen zichtbaar.

Interieur:

Het interieur behoort niet tot de context van dit onderzoek.

Redengevende omschrijving

Het complex Pelssingel 1-5 / Jan de la Barlaan 1 heeft monumentale waarde als representatief voorbeeld van een sobere, expressionistische baksteenarchitectuur met bijzondere en zorgvuldig uitgevoerde baksteendecoraties en vanwege de grotendeels nog complete bouwmassa. Het complex heeft stedenbouwkundige waarde als gezichtsbepalend bouwvolume, markant gelegen op de hoek van de Pelssingel en de Jan de la Barlaan. Het complex is vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol.

Datum verkenning: 25 november 2003
Fotografie: A.G. Oldenmenger
Veldwerk: A.G. Oldenmenger en
A.K. Hemmes
rapportage: A.K. Hemmes